

Tekee elämästä extremeä

● Oulussa sijaitseva Lintulan Palvelutalo ei ole ihan mikä tahansa talo.

Virikeohjaaja Jouni Qveflanderin myötävaikutuksella palvelutalon asukkaat pääsevät nauttimaan välillä jopa hyvinkin vauhdikkaita harrastusmuodoista.

- Tavoitteena on, että asukkaat löytäisivät omat kykynsä ja rajansa. Tätä silmällä pitäen uskallan kutsua itseäni kadonneiden kykyjen metsästäjäksi, Jouni kuittaa hymyillen.

Teksti ja kuvat ANNE ANTILA

On vaikea kuvitella, että esimerkiksi oven aukaisu, hampaiden pesu tai puukeutuminen voisi olla jokapäiväinen mahdollisuus. Hyvin monelle se on kuitenkin arkipäivää.

Oulussa sijaitseva Invalidiliiton asumis- palveluyksikkö eli kotoisammin sanottuna Lintulan Palvelutalo tarjoaa loistavan mahdollisuuden tuettuun asumiseen ja elämänhallintaan.

Eikä tässä kaikki. Lintula tarjoaa myös ainutlaatuista virikeohjausta, josta pitää huolen rajoja rikkova virikeohjaaja Jouni Qveflander.

Hänen tehtäviinsä kuuluu konkreettisen tekemisen lisäksi myös peräänkuulluttavaa eettisiä arvoja, kuten jokaisen oikeutta liikkumiseen, turvallisuuteen, osallistumiseen sekä tasavertaisuuteen.

"Teen työtä omalla tyylilläni"

Virikeohjaajana toimivalle Jounille on kehittynyt vuosien saatossa hyvä ihmistuntemus.

- Olen vajaan 20 vuoden ajan toiminut vammautuneiden parissa, aluksi avustajana ja viimeiset kaksi vuotta virikeohjaajana. Tässä ajassa on ehtinyt tutustua monenlaiseen elämäntarinaa ja huomata siinä samassa, että vammaisuus ei tarkoita samaa kuin eristäytyneisyys.

- Vammaisilla on aivan samanlainen oikeus nauttia elämästään kuin muillakin. Ja nämä elämännautinnot saattavat löytyä aivan pienistäkin asioista. Kaiken takana on vain mielikuvitus ja rohkea ennakkoluulottomuus, Jouni painottaa.

Lintulan Palvelutalon virikeohjaaja Jouni Qveflander tunnetaan talossa "kadonneiden kykyjen metsästäjänä".

Jouni sanoo tekevänsä virikeohjaajan työtä omalla tyylillään.

- Kieltämättä tästä on kehittynyt minun näköiseni pesti. Olen asettanut tavoitteeksi, että Lintulan asukkaat, ikään ja sukupuoleen katsomatta, löytäisivät omat kykynsä ja rajansa.

- Monet ovat asuneet pitkään laitoksessa ja näin ollen heillä ei ole välitöntä tuntumaa omatoimisuuteen. Karkea tosiasia on, että moni vammaisen luottaa siihen, että henkilökunta hoitaa asiat heidän puolestaan.

- Virikeohjaajana pyrin muuttamaan tätä käsitystä. Lopputulos on aina heidän omassa käsissään, mutta minulta saa ainakin parhaan mahdollisen alkusysäyksen, Jouni lupaa.

Sinnikkyys ja sisukkuus palkitaan

Lyhyen ajan sisällä Jounin tekemä työ on saavuttanut sille asetetut tavoitteet.

- Olen saanut asukkaat liikkeelle, ja työhuoneessani käy kiitettävä säpinä. Ideoita satelee, ja asukkaat ovat innolla mukana myös niiden toteuttamisessa. Tästä on hyvä jatkaa.

- Työni idea piilee siinä, ettei heti luovuteta eikä pienistä lannistuta. Me etenemme sinnikkyydellä ja suomalaisella sisulla, Jouni kertoilee.

Entä mitä kaikkea kadonneiden kykyjen metsästäjä on viime aikoina löytänyt?

- Olen löytänyt monelle aivan uudenlaisen ja uudenveroisen itsetunnon. Tämä on tärkeä asia, kun puhutaan vammaisuudesta ja sen ympärillä pyörivästä omatoimisuudesta.

- Lisäksi olemme rohkeasti astuneet esiin eli lähteneet sanan varsinaisessa merkityksessään ulos tuulettamaan ja tapaamaan muita ihmisiä. Ja kun tämä ensimmäinen kynns on ylitetty, niin sen jälkeen olemme voineet tehdä kaikkea hullua ja hulvatonta, Jouni tunnustaa naureskellen.

Työ virikeohjaajana ei ole yksitoikkoista. Työssään Jouni joutuu taistelemaan myös ennakkoluuloja vastaan. Rajat on kuitenkin tarkoitettu ylittettäviksi.

Jouni pyrkii tarjoamaan liikuntarajotteisille samoja asioita ja elämyksiä kuin nk. terveillekin. Auto-onnettomuudessa vammautunut Mika Toppi on valmis tarttumaan haasteisiin ja odottaa innolla tulevan suven extreme-seikkailua auton ratsassa.

Viriketulun kautta kurkistellaan tulevaisuuteen. Tänään mennään teatteriin, viikon päästä ravintolaan, kesällä ajetaan rallia ja ensi talvena moottorikelkkaillaan.... eli extremea parhaimmillaan.

Teatteri-iltoja ja extreme-elämyksiä

Jounin kaltaisille virikeohjaajille on suoranainen tilaus.

- Kieltämättä olen samaa mieltä. Lyhyen ajan sisällä olen huomannut, että vammaisen ihminen kaipaa aivan samoja asioita ja elämyksiä kuin niin sanotut terveetkin ihmiset.

- Niinpä olemme rohkeasti rikkoneet raja-aitoja ja tehneet sitä mikä milloinkin tuntuu mukavalta. Olemme käyneet mm. teatterissa, elokuvissa ja ravintolassa. Lisäksi harrastamme erilaisia pelejä ja

ikimuistoisia extreme-elämyksiä, Jouni listaa.

Varsinkin viimeksimainitut ovat saaneet Lintulan asukkaiden keskuudessa suoranaista hurraa-huutoja.

- Totta. Ennakkoluuloista huolimatta olemme ajaneet moottorikelkalla, päässeet ralliauton kyytiin, leireilleet, retkeilleet ja tehneet kaikkea sellaista, mitä muutkin ihmiset tekevät. Hauskaa on ollut ja hauskaa tulee olemaan. Tulevana suvena tulemme takuuvarmasti nauttimaan samankaltaisista elämyksistä, Jouni lupaa. □

i KUOPIO:INFO

Kuopion alueen
matkailun informaatiokeskus.

Avoinna kesällä ma-pe 9.30-18.

Puh. 017-182 584, faksi 017-261 3538,
tourism@kuopio.fi, www.kuopioinfo.fi.

**TERVETULOA
KESÄISEEN
KUOPIOON
-TAPAHTUMIEN
KAUPUNKIIN**
www.kuopioinfo.fi

Kuunteletteko Te vielä
tangonne radiosta?

KUOPION
KAUPUNGIN
TEATTERI

Olkaa Tekin NYKYAIKAINEN
- Tulkkaa katsomaan Markku Pölösen
Tangomusikaali

Ensi-ilta 13.9.
Onnen maa

● KOKEILKAA ITSE:
Kuopion kaupunginteatteri
Ryhmämyynti (017) 182 440
www.kulttuuri.kuopio.fi/teatteri